

Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție
iulie 2021- decembrie 2021

Comisia de soluționare a contestațiilor la evaluarea pentru Secția I civilă

RAPORT DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIEI LA EVALUARE FORMULATE DE CANDIDATUL CU NUMĂR DE COD 1026

Întocmit în temeiul art. 24 alin. (4) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 74/2012, cu modificările și completările ulterioare, privind punctajul stabilit prin raportul de evaluare a hotărârilor judecătorești, sau, după caz, a celorlalte acte întocmite de:

CANDIDAT: COD 1026

Contestația formulată de candidatul cu numărul de cod 1026 urmează a fi respinsă, pentru următoarele considerente:

Candidatul cu numărul de cod 1026 a formulat contestație cu privire la trei indicatori, și anume: a) *Capacitate de analiză și sinteză*; b) *Coerența în exprimare*; c) *Argumentația din punct de vedere al clarității și logicii*.

a) Capacitate de analiză și sinteză.

La indicatorul „*Capacitate de analiză și sinteză*” candidatul arată că depunctarea sa nu a fost justificată de către comisia de evaluare într-o modalitate coerentă.

În opinia candidatului, aprecierile acestei comisii în sensul că, analiza lucrărilor evaluate relevă o bună capacitate de analiză și sinteză, astfel încât, aspectele relevante pentru judecarea cauzei pot fi ușor identificate și reținute în memorie de către cititorul fără pregătire juridică, respectiv că, motivele de apel și recurs sunt analizate într-o manieră comprehensibilă, judecătorul prezentând aspectele esențiale ce conturează problemele de procedură și de drept substanțial, ceea ce permite înțelegerea fără dificultate a raționamentului instanței, sunt contradictorii cu evidențierea observației critice a comisiei vizând faptul că, în unele lucrări, este prezentat parcursul procedural al cauzei, fără a se respecta cronologia desfășurării acestuia, și uneori, fără ca acesta să fie relevant pentru soluționarea litigiului, ceea ce afectează capacitatea cititorului de a urmări ansamblul logic al judecății realizate.

Candidatul susține că aspectele ce i-au fost imputate nu se justifică, întrucât, în toate cazurile, motivarea hotărârii judecătorești trebuie să aibă aceeași structură și cronologie, iar prezentarea parcursului procesual este necesară pentru a reflecta complexitatea cauzei și amploarea susținerilor părților.

Candidatul afirmă că hotărârea menționată în raportul de evaluare cu titlu exemplificativ (hotărârea nr. 22 selectată de comisie), nu susține concluzia vizând neclaritatea argumentelor, topica frazei citate nefiind de natură a crea confuzii.

Candidatul susține că, aprecierea comisiei referitoare la acest criteriu de evaluare este contradictorie cu cea realizată de comisia de evaluare, în analiza criteriului „coerență în exprimare” în care s-a reținut că respectă tehnica de redactare a hotărârii, și că hotărârile analizate relevă o bună prezentare a circumstanțelor litigiului, permițând înțelegerea situației de fapt și a problemelor de drept, respectiv, cu analiza realizată în privința criteriului „argumentația din punctul de vedere al logicii și clarității”, în care s-a reținut că demonstrează capacitatea argumentativă din perspectiva coerenței și a logicii, dar și sub aspectul prezentării ideilor ce constituie raționamentul jurisdicțional.

În subsidiar, candidatul a solicitat a se proceda la reevaluarea punctajului acordat, având în vedere că a fost evidențiată de către comisia de evaluare o situație singulară, izolată.

Comisia de soluționare a contestațiilor constată că aprecierea realizată de către comisia de evaluare corespunde punctajului acordat.

În urma analizei efectuate, comisia de soluționare a contestațiilor constată că, în cadrul evaluării candidatului pentru acest criteriu, comisia de evaluare a avut în vedere întocmai specificul redactării hotărârilor judecătorești pronunțate în căile de atac, ordinare și extraordinare, potrivit standardului de evaluare din normele de procedură civilă redat în cuprinsul art. 425 din noul Cod de procedură civilă sau de art. 261 din Codul de procedură civilă de la 1865, ceea ce corespunde criteriilor din cuprinsul Ghidului de evaluare a activității profesionale a magistraților, Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1179/2015 (Cap.V, Judecata în apel și recurs, Aspecte negative susceptibile de a fi depunctate în evaluarea hotărârilor judecătorești în materie civilă).

Contrar celor susținute de candidat, în raportul de evaluare s-a realizat o necesară distincție între capacitatea de sinteză pe care candidatul trebuie să o manifeste în redarea împrejurărilor de fapt și de drept ale relevante pentru speță și capacitatea de analiză a contestatorului, evidențiată, în special în considerentele ce conțin raționamentul logico-juridic, abilități care, de altfel, trebuie utilizate simultan în redactarea unei hotărâri judecătorești.

Întrucât hotărârea judecătorească reprezintă un act jurisdicțional unic, evaluarea hotărârilor judecătorești în acest cadru se realizează prin raportare la întregul lor.

Analiza realizată de comisia de evaluare în cadrul acestui criteriu relevă o conexiune logică între constatările comisiei cu titlu general și cele care evidențiază, în mod specific, situațiile de excepție, în care s-a constatat că a fost adoptat un stil de motivare apt să afecteze capacitatea cititorului de a urmări ansamblul logic al judecății format din cererile, probele, motivările și deciziile instanțelor și elementele convergente dintre ele.

Comisia de soluționare a contestațiilor constată, la rândul său, că, în multe cazuri, candidatul prezintă procedura derulată în etapele procesuale anterioare de o manieră fidelă conținutului hotărârii judecătorești supuse controlului judiciar (hotărârile nr. 5, 12 și 20, selectate de comisie și nr. 1, 7 și 8, prezentate de candidat), observațiile critice ale comisiei de evaluare referitoare la prezentarea neselectivă a întregului parcurs procedural al cauzei, uneori chiar fără relevanță în analiza căii de atac fiind, de asemenea, confirmate (ex: hotărârea nr.15 selectată de comisie, în care s-a preluat inclusiv mențiunea primei instanțe relativă la renunțarea la invocarea excepției netimbrării de către pârâtă, calificarea ca apărare de fond a excepției lipsei calității procesuale active, deși aceste aspecte nu constituiau obiect al criticilor sau apărărilor formulate în calea de atac).

Așadar, opțiunea candidatului de a prelua, *ad literam* conținutul hotărârii judecătorești supuse controlului judiciar, respectiv compararea întinderii considerentelor redată în cuprinsul hotărârii cu întinderea părții argumentative a hotărârii și evaluarea necesității acestei prezentări în cuprinsul hotărârilor evaluate nu reflectă ignorarea specificului litigiilor sau a complexității cauzelor soluționate prin hotărârile evaluate de către comisia de evaluare

și nici ignorarea obligației de motivare a hotărârilor, ci dimpotrivă, evidențiază o analiză calitativă, observațiile din raport sub aspectele verificate fiind corecte.

Contrar susținerilor candidatului, comisia de soluționare a contestațiilor constată că aspectele reținute de comisia de evaluare vizând omisiunea candidatului de a prezenta într-o manieră logică, concisă, criticile deduse analizei în căile de atac (evidențiate cu titlu exemplificativ prin trimiterea la considerentele hotărârii nr. 22 selectată de comisie), fără o particularizare specifică căilor de atac sunt reale și afectează semnificativ cursivitatea și coerența exprimării.

De asemenea, în opinia prezentei comisii, o atare alegere a stilului de redactare, trebuie să denote conștientizarea faptului că acesta devine parte a actului jurisdicțional propriu.

Comisia de soluționare a contestațiilor precizează că, în general, aptitudinea de a sintetiza cereri, apărări, raționamente sau construcții juridice ale părților sau ale instanțelor anterioare, este valorificată de către fiecare candidat în partea expozitivă a hotărârii redactate de aceasta, în timp ce capacitatea de analiză este utilizată în mod dominant, în partea de argumentare a soluției pronunțate, așadar, în prezentarea raționamentului juridic propriu instanței respective.

Or, modalitatea în care judecătorul redactor expune susținerile părților și parcursul procesual al cauzei se răsfrânge asupra calității hotărârii în ansamblu, de vreme ce, conținutul părții expozitive a hotărârii nu poate depinde de capacitatea de sinteză a părților sau a instanței ierarhic inferioare, ci de cea a judecătorului redactor.

În acest context, nu poate fi reținut punctul de vedere la candidatului, în sensul că, pentru această unică greșală, comisia de evaluare a procedat la depunctarea sa excesivă.

Comisia de soluționare a contestațiilor apreciază că, în mod corect, comisia de evaluare a enunțat inițial o constatare de ansamblu cu privire la totalitatea hotărârilor evaluate, astfel încât numai în partea a doua a argumentației punctajului pentru acest criteriu, a identificat și exemplificat deficiențele constatate, de natura celor care au condus la diminuarea punctajului, din cel maxim posibil.

Față de susținerile candidatului, comisia de soluționare a contestațiilor nu reține existența unei contradicții între constatările circumscrise acestui criteriu de evaluare și nici între acestea și cele aferente celorlalte criterii intrinseci de analiză, aprecierile critice ale comisiei de evaluare, care au suport în hotărârile menționate cu titlu exemplificativ în cuprinsul raportului de evaluare, relative la acest criteriu, fiind de natură să circumstanțieze, într-o manieră obiectivă, punctajul acordat candidatului.

În consecință, se va menține punctajul acordat pentru acest criteriu candidatului cu număr de cod 1021 la **12 puncte**.

b) Coerență în exprimare.

Referitor la acest criteriu, candidatul cu număr de cod 1021 a contestat punctajul acordat de comisia de evaluare, arătând că, depunctarea sa s-a întemeiat pe aprecierea contradictorie a comisiei de evaluare, susținută cu aceleași hotărâri menționate la analiza primului criteriu de evaluare, ceea ce a avut drept consecință o dublă sancționare a candidatului pentru aceleași aprecieri negative.

Candidatul a arătat că modalitatea de redactare a hotărârii nr. 11 propusă de acesta, a fost justificată de problemele de drept extrem de complexe, de statuările instanțelor anterioare și de modalitatea în care părțile și-au făcut apărările și a solicitat reaprecierea celorlalte hotărâri, cu consecința reevaluării punctajului ce i-a fost acordat.

Verificând hotărârile depuse de candidat și pe cele selectate de comisie, comisia de soluționare a contestațiilor achiesează la concluziile din raportul de evaluare în ceea ce privește punctajul acordat candidatului.

Perspectiva de analiză a comisiei de evaluare în cadrul acestui criteriu, a fost aceea de a identifica nivelul argumentației din punct de vedere al coerenței. Așadar, această evaluare globală, de conținut a actelor jurisdicționale supuse evaluării nu intră în conflict cu prezentarea în cuprinsul aceleiași argumentații circumscrise punctajului pentru acest criteriu, a deficiențelor constatate, de natura celor care au condus la diminuarea punctajului, din cel maxim posibil.

Din argumentarea comisiei de evaluare rezultă că, raportat la ansamblul hotărârilor evaluate, s-a apreciat că se impune depunctarea candidatului în privința metodei de redactare a hotărârilor supuse evaluării, caracterizată de preluarea neselectivă a conținutului hotărârii judecătorești supuse controlului judiciar, inserarea nestructurată a criticilor formulate de părți și omisiunea de a realiza o conexiune logică între necesitatea acestei prezentări și criticile deduse analizei în căile de atac soluționate, respectiv s-a imputat candidatului prezentarea necorespunzătoare a considerentelor cu ample referiri la parcursul procesual al cauzei, în contextul în care acesta a fost deja prezentat *in extenso*, în partea expozitivă a hotărârii, constatare care a justificat concluzia comisiei de evaluare în sensul că se creează impresia unui amalgam de aspecte de procedură, cu consecința îngreunării înțelegerii textului.

Rezultă că nu s-a aplicat o nouă sancțiune pentru aceleași deficiențe de formă, întrucât, din perspectiva acestui criteriu, au fost reliefate disonanțe stilistice și argumentative, fiind evidențiate consecințele aplicării necritice a acestei opțiuni de redactare a candidatului, din perspectiva acestui criteriu de analiză, cu consecințe asupra calității hotărârilor în ansamblu, din moment ce judecătorul își însușește, în anumite situații cum sunt cele evidențiate în raportul contestat, un stil de exprimare lipsit de claritate.

Câtă vreme, constatările cu privire la stilul de redactare din perspectiva coerenței sunt în interdependență cu verificarea capacității de sinteză a candidatului, obiect al evaluării de la lit. a), hotărârile menționate la pct. a) sunt relevante și pentru justificarea aprecierii negative de la pct. b).

În consecință, comisia de soluționare a contestațiilor înlătură susținerea candidatului cu privire la faptul că nu se verifică realitatea imputării lipsei coerenței în motivare și la dubla sa sancționare.

Analiza hotărârii nr. 1 propusă de candidat, la care face trimitere atât comisia de evaluare, cât și candidatul, relevă că fragmentele evidențiate în raportul contestat au aptitudinea de a exemplifica realizarea unor construcții lingvistice lipsite de concizie, reprezentând fraze prin care s-a intenționat exprimarea concentrată a mai multor idei, însă, într-o succesiune care afectează substanțial claritatea mesajului juridic.

Întrucât prezentarea raționamentului logico-judiciar ce stă la baza pronunțării unei hotărâri judecătorești, trebuie să constituie o veritabilă demonstrație juridică, clară și convingătoare, atât pentru juriști, cât și pentru nespecialiști, susținerile candidatului nu sunt apte să releve o apreciere subiectivă a comisiei de evaluare, ci doar justifică această situație, candidatul nefiind de acord cu concluzia desprinsă de comisie.

Prezenta comisie având în vedere specificul acestei proceduri și realizând o analiză a criteriului relativ la coerența în exprimare, într-o manieră globală, obiectivă, a tuturor hotărârilor supuse evaluării și-a format convingerea că punctajul acordat de către comisia de evaluare este unul corect, raportat la deficiențele evidențiate în raportul de evaluare contestat, care au ca fundament exemplele menționate în raport.

c) Argumentația din punct de vedere al clarității și logicii.

La indicatorul „Argumentația din punct de vedere al clarității și logicii”, candidatul a contestat aprecierile inserate în raportul de evaluare pe acest aspect, solicitând a se constata că sunt contradictorii cu analiza realizată în privința primelor două criterii de evaluare, respectiv că, a fost evidențiată o singură hotărâre care conține o redare sumară a motivelor de recurs și o motivare succintă, astfel că nu i se poate da o pondere atât de mare în procesul de evaluare a candidatului.

Contrar susținerilor candidatului, care vizează proporția pe care deficiențele constatate au avut-o în stabilirea punctajului, comisia de soluționare a contestațiilor reține că evaluarea s-a realizat în raport cu toate lucrările depuse/selectate, menționarea unora dintre lucrări (cum este cazul hotărârii nr. 19 selectată de comisie, și a hotărârii nr. 1 propusă de candidat), având exclusiv rol exemplificativ în cazul în care au fost constatate deficiențe.

Întrucât constatările comisiei de evaluare au fost însușite integral de către comisia de soluționare a contestațiilor, nu există nicio rațiune pentru reevaluarea concluziei expuse în raportul de evaluare și a punctajului acordat pentru acest criteriu.

Dezacordul candidatului relativ la cele reliefate de comisia de evaluare și explicitarea opțiunii acestuia pentru modalitatea de redactare a hotărârii nr. 19 selectată de comisie, prin trimiterea la numărul criticilor formulate și la obiectul pricinii, nu justifică o reevaluare a punctajului acordat pentru acest criteriu.

Comisia de soluționare a contestațiilor nu procedează la verificarea legalității sau temeiniciei hotărârilor judecătorești ce constituie baza evaluării condițiilor exclusiv din perspectiva celor patru criterii consacrate de art. 52³ alin. (1) lit. a)–d) din Legea nr. 303/2004 republicată cu modificările și completările ulterioare.

Comisia apreciază că fragmentul la care se referă candidatul are aptitudinea de a contribui la demonstrarea concluziei enunțate de comisia de evaluare, iar considerentele unei hotărâri judecătorești nu pot fi completate prin explicații ulterioare ale redactorului acesteia.

Nu se justifică nici reținerea unei contradicții între constatările comisiei de evaluare în privința celorlalte criterii cu evaluarea circumscrisă criteriului ce face obiect al prezentei analize, întrucât, în toate situațiile constatările inițiale, de ansamblu, a comisiei de evaluare cu privire la totalitatea hotărârilor evaluate, nu este incompatibilă cu evidențierea situațiilor punctuale, exemplificative, care au justificat punctajul acordat.

Pentru aceste considerente, se va menține punctajul acordat pentru acest criteriu de evaluare.

Din perspectiva celor expuse, se va respinge contestația formulată de candidatul cod număr 1026.

Data: 17.12.2021

Comisia de soluționare a contestațiilor la evaluare pentru Secția I civilă:

Președinte comisie

Membru comisie

Membru comisie